

REZOLIUCIJA

„Dėl eilinio bandymo sužlugdyti Lukiškių aikštės paminklo konkursą“

2013-04-06

Kaunas

Paminklo „Kovojusiems ir žuvusiems už Lietuvos Laisvę“ Lukiškių aikštėje projekto konkursus persekioja virtinė juodų nesėkmių. Nuo pat 1993 metų dabar organizuojamas jau ketvirtasis. Būdinga, kad visi konkursai buvo skelbiami paskutiniaisiais politikų kadencijų metais. Todėl konkursiniai projektai buvo atrenkami, premijos išmokamos ir, pasiūkėjus politinei valdžiai, nukeliaudavo į šiukšliadėžę. Šis ketvirtasis toks pats. Tik naujasis Kultūros ministras Šarūnas Birutis panoro būti originalesniu už savo pirmtakus. Jis konkurso neleido užbaigti. Iki konkurso pabaigos likus dviems dienoms jis be aiškios priežasties pratęsė konkurso terminą ir atstatydino anksčiau patvirtintą vertinimo komisiją. Ir visa tai apgaubė paslaptimi.

Tokio brutalaus akibrokšto nebuvo girdėta per 23 nepriklausomos Lietuvos gyvenimo metus. Šie veiksmai nesiderina nei su kultūros sąvoka, nei su inteligentiška elgsena ar etika. Situacija verta aštraus paskvilio ir pilietinio pasipriešinimo akcijų.

Nei konkurso dalyviai, nei buvę vertinimo nariai jokio paaiškinimo negavo. Atstatydintoji konkurso darbų vertinimo komisija buvo sudaryta praeitos kadencijos vyriausybės darbo grupės, joje buvo daugiau nei dvi dešimtys ministerijų, kultūros ir visuomeninių organizacijų deleguotų asmenų. Jie parengė konkurso programą ir sąlygas bei patvirtino vertinimo komisijos sudėtį. Dabartinis Kultūros ministras viską vienu mostu nubraukė. Neaišku, kaip į šiuos veiksmus reaguos konkurso dalyviai, kurie savo konkursinius darbus jau buvo užbaigę. Ar jie nesikreips į teismą dėl pažeistų interesų, ar neprasidės ilgai trunkantys teisių procesai, galintys ilgam užtęsti konkurso procedūras? Gal to ir yra siekiama?

Kultūros ministro veiksmus vertiname, kaip akivaizdų bandymą neapibrėžtam laikui atidėti Lukiškių aikštės sutvarkymo ir paminklo statybos darbus. Šie darbai jau buvo atidėliojami dėl krizių, lėšų stokos. Bet tokiu atveju visiškai nesuprantama, kodėl buvo atmestas mecenato iš JAV prašymas leisti jam pastatyti paminklą savo lėšomis pagal jau parengtą projektą? Dabar turbūt bus atidėliojama dėl būtinybės kuo greičiau įsivesti eurą?

Suvažiavimo delegatai mano, kad paminklo „Kovojusiems ir žuvusiems už Lietuvos Laisvę“ statyba vilkinama dėl visų buvusių ir esamos vyriausybių politinės valios stokos. Todėl įpareigoja LPKTS valdybą tartis su kitomis rezistentų ir patriotinėmis organizacijomis, kokių imtis priemonių, kad valdantieji pagaliau ištesėtų savo daugkartinius pažadus (kai kurios partijos tokius pažadus tęsė net dvi kadencijas) ir pastatytų paminklą.

REZOLIUCIJA

„Dėl valstybinių pensijų skyrimo represijų vykdytojams“

2013-04-06

Kaunas

2013 m. vasario 22 d. Konstitucinis Teismas paskelbė mūsų nuomone prieštaringą nutarimą, kuriame tarp kita ko konstatuojama, kad tarnyba kitai valstybei negali būti laikoma tarnyba Lietuvos valstybei ir nurodoma įstatymų leidėjui, jog pareigūnų valstybinės pensijos negali būti skiriamos asmenims, kurie dalyvavo slopinant pasipriešinimą okupacijai ar vykdant nusikalstamą veiklą prieš Lietuvos gyventojus. Tai yra suprantama ir teisinga. Tačiau tame pačiame nutarime pažymima, kad įstatymų leidėjas, atsižvelgdamas į reikšmingas aplinkybes, gali nustatyti, kad į tarnybos Lietuvos valstybei būtiną stažą gali būti įskaityta dalis tarnybos kitai valstybei. Kas atrodo nelogiška, nes ta kita valstybė tikriausia bus Lietuvą okupavusi SSRS.

Suvažiavimas šį Konstitucinio Teismo nutarimą vertina ne vienareikšmiai, dėl galimai konjunktūrinės išlygos, leidžiančios įstatymų leidėjui norint nepaisyti pagrindinės nutarimo nuostatos.

Suvažiavimo delegatai mano, jog pasiremiant šiuo nutarimu tikslinga iš naujo kelti klausimą dėl galimai neteisėto Valstybinių nukentėjusių asmenų pensijų mokėjimo asmenims, dalyvavusiems slopinant pasipriešinimą okupacijai ar vykdant nusikalstamą veiklą prieš Lietuvos gyventojus, tai yra buvusiems strībams ir kagėbistams, prisidengusiems II-ojo Pasaulinio karo veteranų statusu. Šis statusas jiems buvo suteiktas galimai neteisėtai, nes jie nedalyvavo karo frontų veiksmuose, tik terorizavo okupuotų teritorijų gyventojus.

Raginame Lietuvos Respublikos Prezidentę ir istorinę atmintį puoselėjančius Seimo narius kreiptis į Konstitucinį Teismą, prašant išaiškinti ar Valstybinių nukentėjusių asmenų pensijos gali būti mokamos asmenims, kurie dalyvavo slopinant pasipriešinimą okupacijai ar vykdė nusikalstamą veiklą prieš Lietuvos gyventojus.

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SAJUNGOS
XX SUVAŽIAVIMO

P A R E I Š K I M A S

„Dėl LLRA vadovų provokacinių reikalavimų“

2013-04-06
Kaunas

LPKTS XX Suvažiavimo delegatai yra susirūpinę ir pasipiktinę dėl nesiliaujančių Valdemaro Tomaševskio ir kitų LLRA vadovų įžūlių reikalavimų, nepaisant Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų, tuojau pat keisti Švietimo įstatymą, asmenvardžių rašybą dokumentuose ir vietovardžių bei gatvių pavadinimų rašymo taisykles, nustatant lenkų tautinei bendrijai išskirtines privilegijas, stiprinančias šios bendrijos ir Šalčininkų bei Vilniaus rajonų teritorijų atsiribojimą nuo visos likusios Lietuvos, didinant jų uždaramą ir saviizoliaciją.

Mūsų nusivylimą sukėlė tai, kad premjero A. Butkevičiaus sudaryta darbo grupė iš esmės pritarė visiems tiems nepagrįstiems reikalavimams. Reikalaujama atšaukti viską, kas turėjo sudaryti sąlygas tautinių bendrijų mokyklose gerai išmokti lietuvių kalbą, laikyti vienodą, ne diskriminuojantį kitų moksleivių, lietuvių kalbos egzaminą, atskirų dalykų mokytis lietuvių kalba ir kita. Be to, reikalaujama lietuviškas Vilnijos krašto mokyklas perduoti lenkiškoms savivaldybėms, kad šios galėtų pradėti jas uždarinėti arba jungti su lenkiškomis. Reikalaujama ne tik vietovardžius, gatvių pavadinimus, bet ir visą viešą informaciją rašyti ir skelbti lenkų kalba. Savivaldybių ir valstybės įstaigos į gautus laiškus lenkų kalba privalės atsakyti lenkiškai?! Tuo tarpu Valstybinės kalbos įstatymas nustato, jog visos valstybinės ir savivaldybių įstaigos privalo vartoti tik lietuvių kalbą, viešajame gyvenime vartojama tik lietuvių kalba, vieši užrašai tik lietuviški. Tą tvarką ne kartą jau patvirtino Konstitucinis Teismas.

Šiuos reikalavimus laikome eiliniu tyčiniu bandymu pakenkti gerėjantiems Lietuvos ir Lenkijos santykiams, nesuvokiant, kad dėl to ir lenkų bendrijai gyvenimas pablogės. Gal būtent to V. Tomaševskis ir siekia.

Tikėtina, kad įvykdžius šiuos reikalavimus sulauksime ilgalaikių nepageidautinų pasekmių, tiek visai Lietuvos švietimo sistemai, tiek lenkų bendrijai, kurią LLRA vadovai galimai nori paversti uždara bendruomene, skurdžiai gyvenančia izoliuotoje teritorijoje ir puoselėjančią utopinę viltį kada nors prisijungti prie Lenkijos.

Susirūpinimą kelia tai, kad kai kurie Lenkijos aukšti pareigūnai besąlygiškai remia provokacinius V. Tomaševskio reikalavimus, net skatina tai daryti. Žiniasklaida praneša, kad paskutinių reikalavimų projektas yra rastas vienos Lenkijos valstybinės įstaigos kompiuteryje.

Suvažiavimo delegatai, siekdami visų Lietuvos tautinių bendrijų narių vienodai gerų su lietuviais bendravimo ir darbo sąlygų, kam būtina gerai mokėti valstybinę kalbą, kreipiasi į Seimą ir Vyriausybę ragindami nepriimti bendram reikalui kenksmingų LLRA frakcijos reikalavimų ir nekeisti ir nepažeisti galiojančių įstatymų, tvarkų ir Konstitucijos nuostatų. Daugiausia, mūsų nuomone, ką galima padaryti, tai įteisinti galimybę kitų tautybių asmenims lotynų rašmenimis rašyti originalius jų vardus ir pavardes ne pirmajame asmens dokumento lape, bet taip, kaip tai daroma Latvijoje.